



# Ahaa! - Kirjasto aikuisten lukutaidon tukena

13.6.2024



KAUPUNGINKIRJASTO

OULU



## Mikä Ahaa-hanke?

Hankkeen tavoitteena on monilukutaidon tukeminen ja kirjaston palvelujen kehittäminen aikuisille, joiden lukutaito vaatii tsemppiä tai tukea. Kirjaston lukutaitotyötä ja palveluja aikuisille kehitetään yhdessä muiden toimijoiden ja kohderyhmien kanssa.

Hanke toteutetaan 1.4.2023–30.6.2025 yhteistyössä Raahen kaupunginkirjaston kanssa. Muita kumppaneita ovat Erilaisten oppijoiden liitto, Pohjoisen moninaiset oppijat ja Raahen Psykye.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt hankkeelle valtionavustusta 50 000 euroa, mikä on 80 % hankkeen kokonaiskustannuksista.



Kuva: Pixabay



## Tavoitteet

- **Kehittää ja/tai luoda palveluja, jotka tukevat aikuisten monilukutaitoa.**
- Verkostoituminen olennaisten toimijoiden kanssa.
- Kirjaston palvelujen kehittäminen yhdessä kohderyhmien kanssa.
- Kirjaston henkilökunnan osaamisen vahvistaminen liittyen aikuisten monilukutaitoon ja sen tukemiseen.
- Hankkeen tulosten jalkauttaminen osaksi Oulun ja Raahen kaupunginkirjaston palveluja.
- Kirjaston lukutaitotyön tekeminen näkyväksi.



KAUPUNGINKIRJASTO



OPETUSHALLITUS  
UTBILDNINGSTYRELSEN

# Lukutaitoa voi ja kannattaa kehittää

Lukutaitostrategia 2030 selkokielellä



## Miksi lukutaito on tärkeä?



### [Kansallinen lukutaitostrategia 2030:](#)

Jokaisella on oikeus lukutaitoon ja jatkuvaan oppimiseen.

- Mahdollistaa yhteiskunnan täysivaltaisen jäsenyyden.
- Antaa mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.
- Lukutaitoinen ihminen pystyy ymmärtämään itseään ja tekemään itsensä ymmärretyksi ja näkyväksi osaksi yhteiskuntaa.



KAUPUNGINKIRJASTO

# Kaikki lukeminen on lukemista!

- Monilukutaito eli taito lukea monenlaisia erilaisia tekstejä ja arvioida niitä lähdekritiikin keinoin.
- Nivoutuu digitaitoihin ja kysymyksiin:

Miten erottaa oikea tieto valheellisesta tiedosta?

Miten tunnistaa vaikuttamisen keinoja ja tiedostaa niiden vaikutus omaan ajatteluun ja mielipiteisiin?



KAUPUNGINKIRJASTO



Kuva: Pixabay

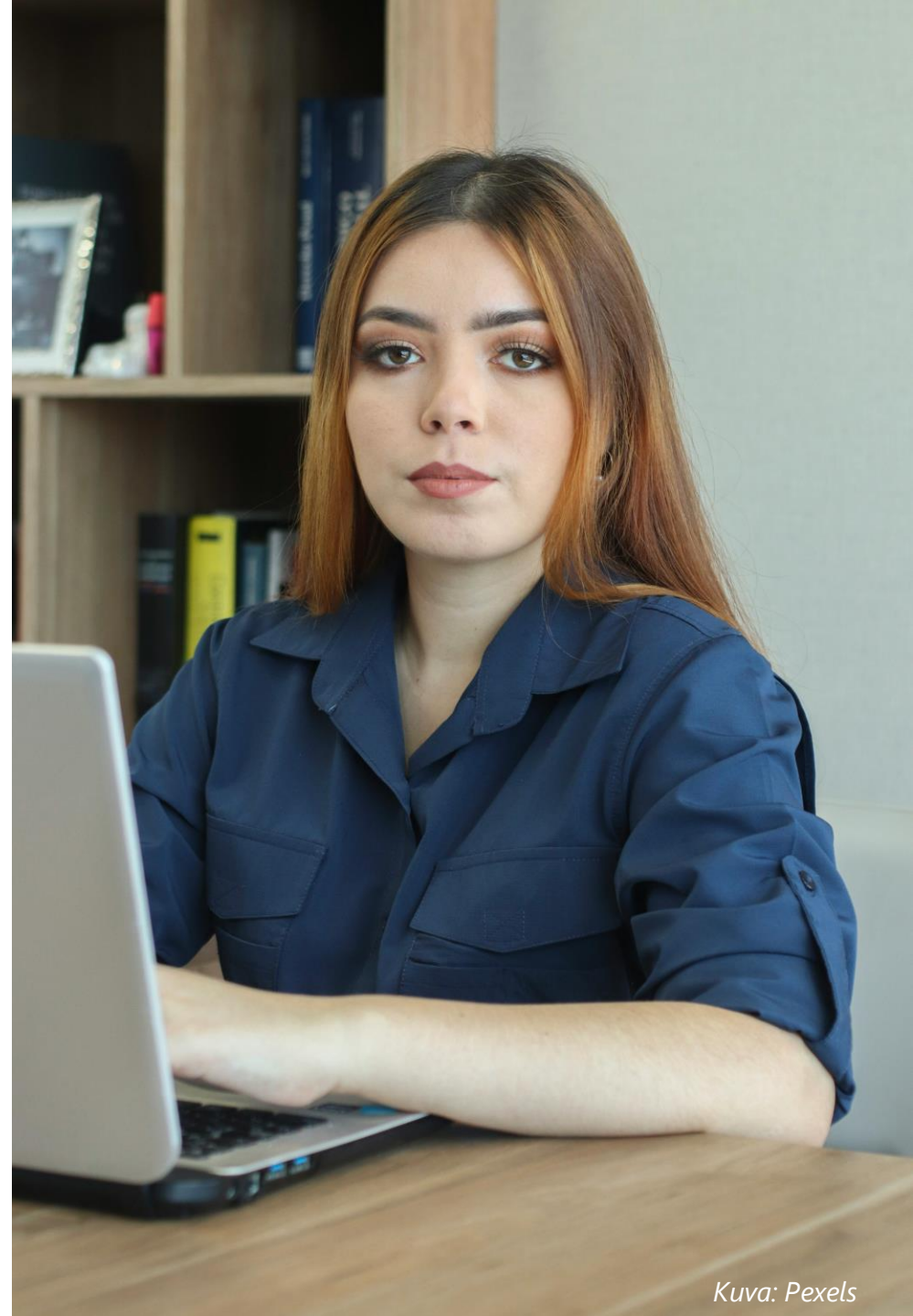
# Oppimisvaikeudet

*Lähde: Erilaisten oppijoiden liitto*

- Koskettavat yli 600 000 suomalaista.
- Lukivaikeus yleisin oppimisvaikeus, esiintyy 5-10 % suomalaisista.
- Esiintyy usein erilaisina yhdistelminä, esim. tarkkaavaisuuden tai hahmottamisen ongelmat.
- Oppimisvaikeudet usein myös uupumuksen taustalla.
- Itseohjautuvuus, avokonttorit ja etätyö haasteina.
- Eivät sulje pois opiskelua korkea-asteella, eivätkä liity henkilön älykkyyteen.



KAUPUNGINKIRJASTO



*Kuva: Pexels*

# Lukutaidon tilanne

Lähde: Kuntoutussäätiö

- Suomalaisten lukutaito keskimäärin hyvä, mutta erityisesti nuorten lukutaito on heikentynyt 2000-luvulla selvästi.
- Suurella osalla nuorista ja aikuisista on arjen kannalta riittämätön lukutaito.
- Lukutaito on eriytynyttä.
- Tytöt pärjäävät poikia paremmin kaikissa lukutaidon kansainvälisissä tutkimuksissa.



# Kirjasto lukutaidon tukijana

- Kirjaston järjestelmien käyttäminen edellyttää luku- ja tietotaitoa, mutta kirjaston palveluja voi käyttää, vaikka lukutaito ei olisikaan täydellinen.
- Asiakkaan kohtaaminen: kirjaston kynnyksellä vielä matalammaksi.







# Väsyneiden lukupiiri ja Väsyneiden lukuhaaste

Onko kirjan lukemisesta aikaa? Onko arkesi kiireistä tai haastavaa? Kaipaatko muuten lyhyttä ja mukavaa luettavaa?

[Väsyneiden lukupiirissä](#) jutellaan lyhyistä, mutta hyvistä kirjoista. Mukaan voi tulla myös vain kuuntelemaan ja hakemaan lukuvinkkejä.

Jos haluat vain kevyen, mutta virkistävän lukuhetken, voit tarttua [Väsyneiden lukuhaasteeseen](#). Se tarjoaa yhdeksän haastekohtaa ja siitä löytyy kivoja lukupaloja sarjakuvista sarjoihin ja selkokirjoihin.





Kuva: Bing

## Tervetuloa Lukupönkkään!

Lukupönkässä tutustutaan, jutellaan lukemisesta, oppimisesta sekä kirjaston palveluista. Ryhmän seuraava kokoontuminen on **keskiviikkona 21.2. klo 12-13 Klubitalo Pönkässä**. Aiheena Saavutettavuuskirjasto Celian palvelut.

Lisätiedot: Kirjastonhoitaja Jaana Märsynaho  
jaana.marsynaho@ouka.fi, p. 040 352 6043



## Lukupönkkä

- Pieni ryhmä (4-8 osallistujaa), toisilleen tutut ihmiset.
- Aiheina lukeminen, oppiminen sekä kirjaston palvelut: mm. Celia, lukemisen apuvälineet, sanataideharjoitukset, lyriikkapaja.
- Toimitaan mielenkiintolähtöisesti: sisällöt osallistujien kiinnostuksen mukaan.
- Tehdään ja opitaan yhdessä.



# Oppimisen olohuone Ouluun

- Pekurin yhteisötilassa maanantaisin klo 15-17. Avoin olohuone, jonne voi tulla kuka vain.
- Kalenteroidaan, tehdään lukusuunnitelmia ja lukitestausta. Tutustutaan erilaisiin lukemista, kirjoittamista ja keskittymistä helpottaviin apuvälineisiin ja sovelluksiin.
- Huomioidaan aina aikuisen elämäkokemus ja aiemmin hankittu tieto.
- Tehdään asiakkaan kanssa konkreettisesti yhdessä.
- Pyritään saavuttamaan onnistuneita oppimisen kokemuksia ja vahvistamaan luottamusta omaan osaamiseen.



KAUPUNGINKIRJASTO



Kuva: Heli Turja



## Raahen Psyykellä tapahtuu



- Pop up -kirjaston vierailu.
- Kehitysvammaisten asumisyksikkö on vierailut kirjastolla ja kirjasto asumisyksikössä. On kerrottu kirjaston palveluista ja toimitettu mm. kirjakasseja.
- Laura Juntusen kirjailijavierailu 29.5.2024.
- Luovan kirjoittamisen ryhmä aloittaa syksyllä 2024.
- Suunnitelmissa myös käynnistää säännölliset ääneenlukuhetket.



KAUPUNGINKIRJASTO

## Mistä löytyy lukemisen ilo?

- Kulje pienin askelin: muutama sivu kerrallaan.
- Mihin aikaan päivästä haluat lukea?
- Missä haluat lukea? Etsi rauhallinen paikka.
- Salli itsellesi pieni liike (esim. puristelupallo).
- Kokeile tekstin kuuntelua ja lukemisen apuvälineitä.
- Etsi sinua kiinnostavia aiheita. Kysy apua kirjastosta.
- Usko itseesi ja osaamiseesi!



KAUPUNGINKIRJASTO



Kuva: Pixabay

## Yhteistyössä



*Raahen Psykke ry*





**Kysy lisää!**

Jaana Märsynaho, [jaana.marsynaho@ouka.fi](mailto:jaana.marsynaho@ouka.fi), p. 040 352 6043



**KAUPUNGINKIRJASTO**

**OULU**